

Diskussion av kapitel 7
"Finanspolitiken och inkomstfördelningen"
i Finanspolitiska rådets rapport 2013

Daniel Waldenström, Uppsala universitet

16 maj 2013

Övergripande synpunkter

1. Rådets genomgång av fördelningsanalysens grunder är gedigen
2. Rapporten är inte särskilt kritisk mot regeringens politik
3. Flera viktiga slutsatser
 1. Rådet bekräftar regeringens påstående att jobbskatteavdraget ökat sysselsättningen, men inte att ojämlikheten minskat
 2. Rådet föreslår inte att bidrag bör indexeras efter inkomst (istället för prisnivå) pga liten effekt på fördelningsutfallet
 3. Rådet efterlyser förmögenhetsstatistik på hushållsnivå
 4. Rådet gillar mikrosimuleringsanalyser, vill se utbyggnad

Diskussion (1)

- Fungerar mikrosimuleringsanalyser i FASIT?
 - Rådet granskar regeringens användning av FASIT
 - Problem finns, men alternativen är sämre
 - Oroskälla: väldigt få forskare i Sverige kan mikrosimulering
- Bör vi inkomstindexera bidrag?
 - *Grundtanke*: Inkomster ökar mer än priser, vilket innebär att bidrag som räknas upp med KPI "halkar efter"
 - Rådet testar detta (i FASIT) för en rad ersättningar till människor i arbetsför ålder (16-64 år)
 - *Resultat*: inkomstindexeringen har ingen fördelningseffekt
 - Men brittisk studie (Sutherland et al., 2008) finner stor effekt på såväl barnfattigdom som pensionärers relativa status
 - SNS Konjunkturråd 2013 visar att prisindexering av sociala förmåner höjt arbetsgivaravgiftens skattedel betydligt

Diskussion (2)

Rådet lyfter fram **kvalitetsfrågor i statistiken**

1. Förmögenhetsuppgifter saknas
 - Förutom välfärdsanalyser, viktigt även för finansiell stabilitet
 - Kan Regering, Riksbank, SCB och enas?
2. Inkomster från andra länder?
 - Dags för europeiska personnummer
3. Bristande kunskap om barns ekonomiska standard
 - Framför allt pga brister i taxeringsregister
 - Nya lägenhetsregistret/bostadshushåll lösning, inte HEK. (Men vill SCB utveckla detta registerarbete?)

Avslutning

- Positivt att fördelningsfrågor numera är en del av FPR:s uppdrag
- Regeringens politik klarar sig väl
- Viktig slutsats att mikrosimuleringar utgör grunden för utvärderingar av fördelningseffekter
 - Borde stimulera forskare/studenter att bygga ut sin kompetens inom mikrosimuleringsområdet
- Kommande FPR-rapporter bör även granska politikens fördelningseffekter i andra dimensioner
 - Utlandsfödda, Familjebakgrund, Inkomströrlighet